

PROV MED BEDÖMNINGSANVISNINGAR TILL SO 4-6

För er som använder Capensis SO-böcker för mellanstadiet finns gratis färdigproducerade prov med bedömningsanvisningar att använda. Mejla [limnea.utbildning\(a\)gmail.com](mailto:limnea.utbildning(a)gmail.com) så skickar vi över dem.

Miss inte Ulricas lektionsförslag som finns på hemsidan:
capensis.se/SO46Ulrica/LektUlr.html

Jan Wiklund
 redaktör för SO 4-6
 Capensis
 0730618664

PROV I HISTORIA

VIKINGATIDEN

Namn: _____

- Här ligger var vikingatiden?
 800 år
 250 år
 500 år
- En begrepp som beskriver språk, religion och/eller sätt att leva.
 Händel
 Ervårdshärför
 Kultur
 Historietecknik
- Vilken var sällna vikingarna på sina resor?
 Salt
 Skidstäng
 Jern
 Socker
- Vad är Birka, Hedeby och Uppåkra exempel på?
 Fjällbygd
 Handelsplatser
 Gamla vikingaläger
- Vad gör arkeologerna på bilden?
 Utgrävning
 Plockning
 Film om vikingar
- Vilka minnesmärken var olika?
 Händelsmin
 Krugar
 Minäror
 Trölar

- Vad är en ätt?
 Händelsmin
 Sär
 Östrik
 Yng
- Hur kan arkeologerna veta att många barn dog på vikingatiden?
 Östrikens det enkla beaktade 40000 minnesmärken i Sverige under vikingatiden
 I nästan hälften av gravarna från vikingatiden var det barn som var begravda
- Vad hette den danske kung som gav namn till Blåtunns?
 Harald Hårfager
 Harald Blåtann
 Harald Blåtand
- Vad gällde det första kända vikingaläger år 793?
 Lindisfarne
 Målsgård
 Götaland
- Teman på stenen översatt till modern svenska: "Brand och Sigrid lät resa stenen efter Mande, sin hustru".
 a) Vad kallas den är typen av sten?
 Runsten
 Vikingagrav
 Gravsten
 b) Vad hette begravderna som vikingarna avbildade?
 Lantliga arbetare
 Runor
 Vikingaläger
 c) Varför reses stenen?
 d) Vad handlar runstenens texter ofta om?

ULRICAS LEKTIONS-FÖRSLAG

12. Skriv in rätt bokstav i rätt rita nedan.

A. Nektörens berättelser om vikingar
 D. Armbänd av brons
 G. Munkar
 I. Hällsten
 K. Fingerring
 L. Rullprogram
 M. Karus
 R. Nyckel i en bronsring
 Å. Vikingavärd

HISTORISKA KÄLLOR

BERÄTTANDE KÄLLOR ARKIOLOGISKA FYND

13. Vika namn avseende vikingarna på planeterna nedan? Para ihop varje bokstav med rätt namn.

A • • Norgard
 B • • Valand
 C • • Uppåkra
 D • • Seilla
 E • • Gardsnabla
 • Lindfarne
 • Östrik
 • Målsgård
 • Jerusalem

14. Jämför belysning för 3 800 år sedan i Asien, men före 900 år sedan i Norden. Varför belysning inte samtidigt i världen?

15. Vem har bestämt vad du ska lära dig i ämnet historia i skolan?

INFORMATION OM PROVET

Provet utgår från Vikingatiden i *Historia 4-6 grundskola SO 4 grundskola* och därmed från de fem innehållspunkterna i det centrala innehållet som finns i kursplanens innehåll.

Kursernas och utbildningsinnehåll: *Norden, cirka 800-1500*

Eleverna kan göra provet enskilt, i par eller i en större grupp. Det finns sammanlagt sex historier. En viktig princip när provet ska göras är att det ska vara enkelt och tydligt att förstå. Därför har en stor mängd av uppgifterna en större uppgiftsform med frågor av typen *beskriv, matchning och sletst och apply*.

Må i kursplanen
 Historienämnet efterbetraktning avslutas med en mål. Varje mål har en tydlig koppling till betygskriterierna.

Mål 1 kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsepoker samt om historiska begrepp och långa historiska läger

Mål 2 förmåga att ställa frågor till historiska källor samt att tolka, kritiskt granska och värdera dessa

Mål 3 förmåga att reflektera över hur historia kan brukas i olika sammanhang och för olika syften

Betygskriterier för betyg i ämnet **4**

Elevens viktiga grundläggande/nya/nyttiga goda kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsepoker samt om historiska begrepp. Elevens förmåga att ställa frågor till historiska källor och värdera dessa samt att tolka, kritiskt granska och värdera dessa resonerande om händelser och händelser i människans levandeförhållanden under olika tidsepoker.

1 Elevens ställer frågor till historiska källor, beskriver vad som kan vara en historisk källa och gör några tydliga/nya/nyttiga goda exempel på vad källorna kan berätta om det berörda.

2 Elevens gör exempel på hur/vid/och i vilka syften historia kan brukas i olika/nya/nyttiga/valgrunda sammanhang.

Rika poäng minskar elevens arbetsbörda
 I betygskriterierna till det här provet används rika poäng, det vill säga de "traditionella" sättet att bedöma skriftliga prov med en eller flera poäng per uppgift. Rika poäng kommer att användas på högsta möjliga sättet i SO 4 och med vt-3. Tanken är att frågorna på de nationella proven ska täcka in miljö och innehållspunkterna i det centrala innehållet samt att frågeställningarna i sig ska ge eleverna möjlighet att visa behåll för samtliga nivåer i betygskriterierna.

Än används rika poäng spara mycket tid för läraren. Om/eller rika poäng på betygsgrundande underlag tillämpas under hela mellanstadiet innebär det att läraren ställer frågor efter en kurs i betygskriterier på ett gram. Förklaringen från betygskriterier till betygsgrundande underlag betygsgivning är ett tydligt tecken på att läraren tydligt betygsgivning.

Åsättningarna i skolorna (från och med 1 juli 2022) innebär en ny princip för betygsgivning som innebär att läraren ska göra en sammanlagd bedömning av elevens kunskaper och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper (skolbetyg).

SAMMANSTÄLLNING AV BETYGSGRUNDANDE UNDERLAG

Sammanställning av elevernas betygsgrundande underlag
 Om läraren vill göra ett eller flera skriftliga prov med exempelvis muntliga underlagningar kan det möjligtvis översättas till att ge maximalt 20 poäng. Då går det samman ihop den mest möjliga underlagningen med poängen från de skriftliga proven för att få en frägening om vilket betyg som kan vara aktuellt. Det går givetvis att ha flera olika betygsgrundande underlag innan ett och samma ämnesområde.

På nästa sida finns en mall till hur elevernas betygsgrundande underlag kan sammanställas på ett överskådligt sätt i sammanställningen finns utrymme för ytterligare två betygsgrundande underlag för varje kapitel. För att bedöma det elevens gör då kan värdeorden i betygskriterierna vara vägledande.

Nivå E grundläggande enkla något - -
 Nivå C god utvecklade några alla -
 Nivå A mycket goda utvecklade några utvecklade alla i vilken syfte

Betygsgivningsmall
 Här går betygsgivningsmall till uppgifterna. Provet kan ge max 20 p.
 1-10. (1 p) per uppgift
 11-12 (1 p)
 13 (1 p)
 14. Rostens resor till Norgard
 15. Munkar och gästarna som fanns med i Lgr11s centrala innehåll, men är fortsatt goda i Lgr22.
 Strykning är ett mycket bra exempel på historiskt men går att ta upp med eleverna. För att eleverna ska kunna använda sin kunskapsområde, är en historisk bildning, vilka sig en historisk referensområde och få en kunskapsöversikt över historien närmare 1700-talet behandlas i undervisningen.

HISTORIA 4-6

SAMMANSTÄLLNING AV BETYGSGRUNDANDE UNDERLAG

Centralt innehåll/kapitel i boken	Poäng på prov		Poäng på annat betygsgrundande underlag		Poäng på annat betygsgrundande underlag	
	Max		Max		Max	
Vikingatiden		20				
Medeltiden		19				
Äldre vasatid		23				
Stormaktstiden		20				
Frihetstiden och gustavianska tiden		23				
1809 års RF och unions-tiden		31				
Summa		136				

Elevens namn: _____